

מתוך: הרצאה בהיסטוריה

מאת: יאנוש קורצ'אק, כתבים כרך ח', עמ' 255
תרגום: אורי אורלב

כל אחד מאתנו מאחד בתוכו את העבר והעתיד בתולדות משפחתו, מהנה חלית קשור בין שני חברים לעבודה הקרובים ביותר, מתחבר דרךם עם האחרים, על כל בני עמו, ודרך העם – לאנושות כלה. אם גורלו לא יעד לו ליצר שנה אחת משלו בהיסטוריה, אולי יעד לו ליצר יום אחד או שעה אחת באותה שנה. אם חייו לא ירשמו במלואם בדפי ההיסטוריה, הם ירשמו במשפט אחד, או במלה אחת במשפט, או באות אחת במלה. ואם לא יעשה זאת הוא עצמו, אולי יעשה זאת אחד מבניו או נכדיו.

ולכן אין מחילה לאלא שהורסים אדם, וגרוע מכך פשעם הנתעב של אלה ההורסים עם שלם. עמים-תינוקות הם הגברים המבגרים של העתיד, עמים קשישים מנצגים את תרבות הדורות....

הפרות והבנה הדידית, ועבודה משתפת הם פרח היסטורי ובהתעלמות טמונה סכנה גדולה – קבורת כל השגינו הרוחניים לדורות רבים.

